

WOJEWODA POMORSKI

PS-IX.431.3.9.2020.JMT

Gdańsk, dnia 18 lutego 2021 r.

**Pani
Agnieszka Ulaczyk
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Somoninie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie, ul. Witosławy 2A, 83-314 Somonino.
Przedmiot kontroli	Poprawność realizacji zadań zleconych gminie przez administrację rządową z zakresu ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
Okres objęty kontrolą	Okres świadczeniowy 2018/2019 trwający od dnia 1 października 2018 roku do 30 września 2019 roku. Kontroli podlegały postępowania zakończone przyznającą (przynajmniej częściowo) lub odmowną decyzją administracyjną wydaną na ww. okres.
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	▪ Art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tj.

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
Wydział Polityki Społecznej

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 287, fax: 58 301 43 37
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wps@gdansk.uw.gov.pl

	Dz.U. z 2019 r. poz. 1464). - Art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 tej ustawy (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 224). - Art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 z późn. zm. oraz tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 2134 z późn. zm.)
Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli	Data rozpoczęcia: 3 grudnia 2020 roku Data zakończenia: 11 grudnia 2020 roku (przedłużono kontrolę – pierwotnie czynności kontrolne miały zakończyć się 4 grudnia 2020 r.)
Kierownik Jednostki kontrolowanej	Kierownikiem Jednostki była Pani Bożena Adamczyk mianowana na to stanowisko z dniem 1 października 1990 roku i pełniła swoją funkcję do dnia 30 lipca 2019 r., następnie Pani Agnieszka Ulaczyk została powołana na stanowisko Kierownika GOPS w Somoninie z dniem 1 sierpnia 2019 roku do dnia 31 lipca 2020 roku, kolejno z dniem 1 sierpnia 2020 roku do dnia 31 stycznia 2021 roku nowym zarządzeniem wójt przedłużył Pani Agnieszce Ulaczyk sprawowanie tej funkcji.
Skład zespołu kontrolującego	Joanna Marszałowicz-Tonia - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku – kierownik zespołu kontrolnego, Anna Skonecka - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku – członek zespołu kontrolnego.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej w związku z art. 46 tej ustawy Wojewoda Pomorski przekazuje wystąpienie pokontrolne.

Ilekcją w projekcie wystąpienia pokontrolnego z kontroli była mowa o:

1. Ośrodka, GOPS, Jednostce kontrolowanej, Jednostce, Kontrolowanym – należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie.
2. Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
3. Organie właściwym – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Somonino.

▪ **Informacje wstępne:**

Przygotowanie do analizy obszarów kontrolnych:

W zawiadomieniu o planowanej kontroli (zdalnej), w ramach analizy przedkontrolnej, zgodnej z wytycznymi do zasad prowadzenia czynności sprawdzających w administracji rządowej, zwrócono się do Ośrodka o przekazanie ewidencji decyzji administracyjnych (wygenerowanej z systemu dziedzinowego).

Celem było dokonanie doboru próby pierwotnie 40 wniosków z załącznikami i 40 wydanych decyzji, których poprawność zweryfikowano kolejno w dniach: 3 grudnia do 11 grudnia 2020 r. (przedłużono kontrolę – pierwotnie czynności kontrolne miały zakończyć się 4 grudnia 2020 r.). Przedłużenie kontroli nastąpiło na podstawie Aneksu nr 1 do Programu kontroli z dnia 4 grudnia 2020 r. [akta kontroli str. nr 724].

W odpowiedzi na wystosowane przez urząd pismo, w dniu 30 listopada 2020 roku, GOPS w Somoninie poinformował (za pośrednictwem ePUAP-u) o **1.178 postępowaniach administracyjnych dotyczących ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego zakończonych przyznaniem prawa do świadczenia wychowawczego przynajmniej dla jednego dziecka z wniosku**. Następnie w dniu 1 grudnia 2020 r. został dodatkowo przesłany rejestr zawierający **45 postępowania administracyjnych zakończonych odmową przyznania prawa do świadczenia wychowawczego za okres 2018/2019**). Ośrodek poinformował również za pomocą poczty e-mail w dniu 1 grudnia 2020 r. wskazując decyzje tj.: **32 decyzje dotyczące koordynacji świadczeń wychowawczych (wytyczone z rejestru 1.178 decyzji), które nie podlegały kontroli i nie były uwzględniane podczas doboru próby do kontroli**. Zgodnie z tym uwzględnionych zostało pierwotnie do doboru próby **1.191 decyzji** ($1.178 + 32 + 45 = 1.191$). W trakcie czynności kontrolnych Pani Kierownik złożyła oświadczenie wyjaśniając, iż w uznaniu Ośrodka pierwsza wersja rejestru decyzji

zawierała błędną liczbę decyzji, co spowodowane było nie odznaczeniem wszystkich typów decyzji i w związku z tym nie uwzględnieniem wszystkich pozycji. Raport ten był wygenerowany przez pracownika merytorycznego z systemu świadczenia rodzinne, zaś drugi rejestr wygenerowany został w dniu 03.12.2020 r. z systemu dziedzicznego świadczenia wychowawcze 500+ przez informatyka z Zeto Koszalin i uzyskano poprawną liczbę pozycji: 1213 decyzji. Rejestr włączono w akta sprawy [akta kontroli str. nr 1189-1191].

W dniu rozpoczęcia kontroli zespół kontrolny wylosował teczkę rzeczową, które podlegały badaniu. Metoda losowania dobrana została w taki sposób, aby umożliwić zbadanie różnych akt spraw ze względu na charakter wniosku.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przyjęte techniki kontroli w tym: badanie materiałów przedkontrolnych, badanie wylosowanej dokumentacji w dniu kontroli, analizowanie danych statystycznych / liczbowych przekazanych przez GOPS w Somoninie, przyjmowanie oświadczeń kierownika jednostki kontrolowanej oraz rozmowy z pracownikiem w Jednostce zaangażowanym w postępowania w celu uzyskania informacji, a także tworzenie dowodów (zestawień), odbieranie i protokolowanie ustnych wyjaśnień / ustnych oświadczeń.

Poddano analizie następującą niżej wymienioną dokumentację:

- **7 postępowań administracyjnych wyłącznie na pierwsze lub jedyne dziecko w rodzinie** (postępowania zakończone zostały przyznaniem prawa do świadczenia na to dziecko);
- **1 postępowanie administracyjne na pierwsze oraz drugie / kolejne dziecko w rodzinie** (postępowanie zakończone zostało przyznaniem prawa do świadczenia tylko na dziecko / dzieci w przypadku których nie obowiązuje kryterium dochodowe - odmowa na pierwsze dziecko);
- **10 postępowań administracyjnych na pierwsze oraz drugie / kolejne dziecko w rodzinie** (postępowania zakończone zostały przyznaniem prawa do świadczenia na wszystkie wnioskowane dzieci);
- **20 postępowań administracyjnych wyłącznie na drugie / kolejne dziecko w rodzinie** (postępowania zakończone zostały przyznaniem prawa do świadczenia na to dziecko / dzieci);
- **2 postępowania administracyjne na pierwsze dziecko lub jedyne dziecko w rodzinie** (zakończone odmową przyznania prawa do świadczenia na to dziecko) [akta kontroli str. nr 731-732, 1149-1150].

Przeanalizowano łącznie 40 postępowań administracyjnych (20 postępowań wg protokołu z dnia 3 grudnia 2020 r. oraz 20 postępowań wg protokołu z dnia 4 grudnia 2020 r.) w sprawach z wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego. Zostały skontrolowane niżej wymienione decyzje (przyznanie, odmowa/przyznanie, odmowa):

GOPS-ŚR.5216.1108.2018-1100 z dnia 27.09.2018 r., GOPS-ŚW.153-2019 z dnia 15.05.2019 r., GOPS-ŚR.5216.232.2018-227 z dnia 19.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.700.2018-657 z dnia 30.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1330.2018-1321 z dnia 18.10.2018 r., GOPS-ŚR.5216.889.2018-865 z dnia 11.09.2018 r., GOPS-ŚW.146-2019 z dnia 08.05.2019 r., GOPS-ŚR.5216.1363.2018-1371 z dnia 30.10.2018 r., GOPS-ŚR.5216.191.2018-198 z dnia 06.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1082.2018-1084 z dnia 26.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.930.2018-922 z dnia 14.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.784.2018-750 z dnia 04.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.427.2018-400 z dnia 13.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.403.2018-377 z dnia 09.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1192.2018-1241 z dnia 11.10.2018 r., GOPS-ŚR.5216.183.2018-194 z dnia 05.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.824.2018-790 z dnia 06.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.485.2018-456 z dnia 21.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.195.2018-202 z dnia 09.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1426.2018-1448 z dnia 28.11.2018 r., GOPS-ŚR.5216.245.2018-239 z dnia 26.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.273.2018-262 z dnia 02.10.2018 r., GOPS-ŚR.5216.757.2018-717 z dnia 31.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.938.2018-912 z dnia 14.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1381.2018-1387 z dnia 05.11.2018 r., GOPS-ŚR.5216.894.2018-869 z dnia 12.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.209.2018-208 z dnia 12.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.845.2018-810 z dnia 06.09.2018 r., GOPS-ŚW.115-2019 z dnia 10.04.2019 r., GOPS-ŚR.5216.244.2018-238 z dnia 25.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.241.2018-235 z dnia 25.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1339.2018-1335 z dnia 22.10.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1374.2018-1381 z dnia 05.11.2018 r., GOPS-ŚR.5216.261.2018-253 z dnia 01.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.956.2018-937 z dnia 17.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.451.2018-414 z dnia 17.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1127.2018-1121 z dnia 28.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1084.2018-1069 z dnia 26.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.388.2018-362 z dnia 09.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.738.2018-958 z dnia 19.09.2018 r.

Zebrana dokumentacja została sprawdzona pod względem: zasadności przyznawania prawa do świadczenia wychowawczego, prawidłowości przyjmowanych wniosków, kompletowania załączników, terminowości i poprawności wydanych decyzji administracyjnych oraz terminowości wypłat. Powyższe podobszary oceniono z zastosowaniem przyjętych kryteriów

kontroli: *legalności oraz rzetelności*.

W związku z przeprowadzaną zdalną kontrolą dokonano następujących czynności: otwarcia kontroli w dniu 3 grudnia 2020 r z ramienia Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego dokonały: Pani Joanna Marszałowicz-Tonia i Pani Anna Skonecka, natomiast GOPS w Somoninie reprezentowały: Pani Agnieszka Ulaczyk i Pani Wioletta Arendt [akta kontroli str. nr 115].

Podczas wideokonferencji okazano legitymacje służbowe oraz upoważnienie do przeprowadzenia kontroli (upoważnienie przesłano również e-mailem na adres jednostki kontrolowanej) wydane przez Wojewodę Pomorskiego. Zostało ono wystawione w dniu 30 listopada 2020 roku i posiadało okres ważności od 3 do 4 grudnia 2020 r. Następnie w trakcie kontroli upoważnienie to zostało przedłużone do dnia 11 grudnia 2020 r. Poinformowano stronę o przysługujących jej prawach i obowiązkach (m.in. o obowiązku niezwłocznego przedstawiania żądanych dokumentów, sporządzania niezbędnych kopii, terminowego udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych przedmiotem kontroli, jak również o prawie składania oświadczeń, o ile dotyczą one zakresu kontroli). Przekazano informacje o zakresie i harmonogramie kontroli. Podczas wszystkich czynności, podejmowanych w Jednostce w dniu 3 grudnia do 11 grudnia 2020 roku, obecny był Kierownik GOPS w Somoninie oraz pracownik: *starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego* – Pani Wioletta Arendt, wyznaczony z ramienia GOPS Somonino i odpowiedzialny za kontakt oraz udzielanie wszelkich wyjaśnień podczas kontroli.

Przeprowadzona kontrola zdalna została odnotowana pod Nr 2 w książce kontroli Jednostki.

Wpisano datę kontroli, numery legitymacji służbowych inspektorów przeprowadzających kontrolę oraz określono jej zakres [akta kontroli str. nr 214].

Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą:

W pierwszej kolejności dokonano wglądu w „dokumentację organizacyjną”, regulującą ustrój, podstawy formalne działania Ośrodka, jego tryb pracy, zakres upoważnień i kompetencji instytucjonalnych oraz personalnych do wykonywania czynności związanych z ustalaniem przedmiotowych uprawnień:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie został powołany na podstawie Uchwały Nr XII/46/90 Gminnej Rady Narodowej w Somoninie z dnia 19 kwietnia 1990 roku. Usankcjonowanie istnienia Ośrodka nastąpiło na podstawie Uchwały Nr 41/XII/91 Rady Gminy Somonino z dnia 25 marca 1991 roku. Nadzór nad Ośrodkiem należał do Wójta

Gminy Somonino. Ośrodkiem kierował Kierownik Ośrodka mianowany przez wójta [akta kontroli str. nr 743-748, 1151].

Ustalono, że Wójt Gminy Somonino z dniem 1 października 1990 roku mianował na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie Panią Bożenę Adamczyk na podstawie art. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych [akta kontroli str. nr 121-213, 735].

Wójt, w związku z objęciem wykonywania zadania odnośnie świadczenia wychowawczego (Zarządzenia Nr 14/2016 z dnia 25 lutego 2016 roku wydanego przez wójta na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci) upoważnił kierownika GOPS w Somoninie Panią Bożenę Adamczyk *do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych oraz zasad przyznawania i wypłacania świadczeń, a także do wydawania w tych sprawach decyzji* [akta kontroli str. nr 743-748, 1151].

Ustalono, że Wójt gminy Somonino na podstawie art. 10 ust. 1 i 2, w związku z art. 2 pkt. 11 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci upoważnił w dniu 8 marca 2016 r. (Upoważnienie nr 4/2016 dla Kierownika GOPS w Somoninie) Kierownika Ośrodka Panią Bożenę Adamczyk *do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego, w tym do wydawania w tych sprawach decyzji* [akta kontroli str. nr 121-213, 735].

Wójt na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego upoważnił (Upoważnienie z dnia 1 września 2017 r.) zastępcę kierownika GOPS w Somoninie Panią Agnieszkę Ulaczyk *do załatwiania spraw w związku z nieobecnością kierownika dotyczących m. in. wydawania decyzji administracyjnych, wydawania postanowień, zaświadczeń* [akta kontroli str. nr 743-748, 1151].

Następnie ustalono, że Wójt gminy Somonino na podstawie art. 10 ust. 2, art. 28 ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 roku o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw zaktualizował upoważnienie (Zarządzenie nr 57/2019 z dnia 1 lipca 2019 roku) dla zastępcy kierownika GOPS w Somoninie Pani Agnieszki Ulaczyk *do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz pozyskiwania informacji w tych sprawach.*

W badanym okresie zasiłkowym nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika - kierownikiem powołanym przez Wójta Gminy Somonino (Zarządzenie Nr 67/2019) na okres od 1 sierpnia 2019 r. do 31 lipca 2020 r. została Pani Agnieszka Ulaczyk. Następnie kolejnym Zarządzeniem Nr 63/2020 z dnia 31 lipca 2020 r. Wójt przedłużył sprawowanie tej funkcji Pani Agnieszce Ulaczyk na okres od 1 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r. [akta kontroli str. nr 121-213, 735].

Ustalono, że Wójt gminy Somonino na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci upoważnił (Upoważnienie dla Kierownika GOPS w Somoninie z dnia 1 sierpnia 2019 r.) Kierownika Ośrodka Panią Agnieszkę Ulaczyk do *prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji* [akta kontroli str. nr 743-748, 1151].

Wójt gminy Somonino na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci upoważnił (Upoważnienie dla starszego specjalisty pracy socjalnej z dnia 6 września 2019 r.) w czasie nieobecności Kierownika Ośrodka Panią Barbarę Kolka do *prowadzenia postępowań, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji* [akta kontroli str. nr 121-213, 735].

Na podstawie ww. aktów Pani Bożena Adamczyk, Pani Agnieszka Ulaczyk oraz Pani Barbara Kolka były upoważnione do podpisywania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń 500+.

Pracownicy merytoryczni zatrudnieni na umowę o pracę posiadali upoważnienia do *prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji* :

- ✓ Upoważnienie wydane przez wójta na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Upoważnienie dla inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego z dnia 1 sierpnia 2019 roku) dla Pani Wioletty Arendt (zatrudnionej w kontrolowanym okresie na stanowisku starszego inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego),
- ✓ Upoważnienie wydane przez wójta na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Upoważnienie dla inspektora ds. świadczeń rodzinnych z dnia 1 sierpnia 2019 roku) dla Pani Eweliny Dobkowskiej (zatrudnionej w kontrolowanym okresie na stanowisku starszego inspektora ds. świadczeń rodzinnych),

- ✓ Upoważnienie wydane przez wójta na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Upoważnienie dla aspiranta pracy socjalnej z dnia 1 sierpnia 2019 roku) dla Pani Anny Woźniak,
- ✓ Upoważnienie wydane przez wójta na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Upoważnienie dla referenta ds. świadczeń z dnia 13 sierpnia 2019 roku) dla Pana Dominika Szymikowskiego.

Zgodnie z obowiązkiem realizacji zadań zleconych - *przyznawania i wypłaty świadczenia wychowawczego*, pracownicy posiadali między innymi w swoim zakresie czynności i obowiązków te, które wynikają z ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci [akta kontroli str. nr 185-213, 229-256].

- GOPS w Somoninie działał na podstawie umocowań regulaminowych określonych poprzez załącznik do:

- ✓ Zarządzenia Kierownika GOPS w Somoninie Nr 42/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego GOPS w Somoninie,
- ✓ Zarządzenia Kierownika GOPS w Somoninie Nr 34/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zmian regulaminu organizacyjnego GOPS w Somoninie,
- ✓ Zarządzenia Kierownika GOPS w Somoninie Nr 9/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku w sprawie zmian regulaminu organizacyjnego GOPS w Somoninie,
- ✓ Zarządzenia Kierownika GOPS w Somoninie Nr 49/2019 z dnia 31 grudnia 2019 roku w sprawie zmian regulaminu organizacyjnego GOPS w Somoninie,
- ✓ Zarządzenia Kierownika GOPS w Somoninie Nr 36.2020 z dnia 25 listopada 2020 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego GOPS w Somoninie [akta kontroli str. nr 135-171].

W regulaminie organizacyjnym zgodnie z § 6, który zawierał zasady kierowania Ośrodkiem, Kierownik kierował Jednostką i reprezentował ją na zewnątrz na podstawie udzielonych przez wójta pełnomocnictw i upoważnień. Kierownika zatrudniał i zwalniał wójt gminy. Kierownik był zwierzchnikiem służbowym pracowników Ośrodka.

Ze względu na potrzebę wyodrębnienia określonych zakresów realizacji zadań Ośrodek został podzielony na działy (§ 7 regulaminu organizacyjnego). W strukturze organizacyjnej Ośrodka Kierownik (zatrudniony w Dziale Administracyjnym) sprawował bezpośrednio nadzór nad *poszczególnymi działami w Jednostce m.in. Działem Świadczeń Rodzinnych*, w którym byli zatrudnieni pracownicy na stanowiskach urzędniczych: inspektor ds.

świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, inspektor ds. świadczeń rodzinnych, aspirant pracy socjalnej. Dodatkowo do wykonywania zadania związanego ze świadczeniami wychowawczymi w badanym okresie zatrudniony był referent ds. świadczeń.

Zgodnie z zapisami § 8 regulaminu organizacyjnego GOPS w Somoninie procedury związane z organizacją funkcjonowania ośrodka określał kierownik, natomiast pracownicy ośrodka przygotowujący i zatwierdzający sprawę ponosili odpowiedzialność za dokładną znajomość przepisów ustaw oraz przepisów wykonawczych i innych aktów prawnych, właściwe zastosowywanie przepisów dotyczących trybu przyznawania świadczeń w tym w szczególności przepisów k.p.a., przestrzeganie terminów załatwianych spraw, przestrzeganie etyki zawodowej, właściwą obsługę klientów, prawidłowe prowadzenie i przechowywanie dokumentów, przestrzeganie tajemnicy państwowej i służbowej informacji uzyskanych w toku czynności zawodowych, a także po ustaniu zatrudnienia, prowadzenie dokumentacji zgodnie z instrukcją kancelaryjną i jednolitym rzeczowym wykazem akt, przestrzeganie porządku i dyscypliny pracy.

- Do akt kontroli włączono statut GOPS w Somoninie zatwierdzony:
 - ✓ Uchwałą Nr XV/128/12 Rady Gminy Somonino z dnia 6 czerwca 2012 roku,
 - ✓ Uchwałą Nr XXXV/247/14 Rady Gminy Somonino z dnia 10 czerwca 2014 roku (uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie statutu),
 - ✓ Uchwałą Nr XI/107/2019 Rady Gminy Somonino z dnia 18 września 2019 roku [akta kontroli str. nr 123-171, 217-228].

Całość wyżej opisanego materiału dowodowego przedłożył Kierownik Ośrodka. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Techniczne zabezpieczanie kontrolowanego zadania:

Ośrodek w Somoninie korzystał w związku z ustalaniem prawa do świadczeń wychowawczych z systemu dziedzinowego ZETO Koszalin.

Pracownicy Ośrodka posługiwali się przy wydawaniu decyzji następującymi weryfikacjami w systemach zewnętrznych poprzez Empatię: CBB (Centralną Bazą Beneficjentów), PESEL (Powszechnym Elektronicznym Systemem Ewidencji Ludności) oraz weryfikacją dochodów.

System pozwalał na dowolną kolejność weryfikacji, jednak sygnalizował komunikat informujący o braku weryfikacji [akta kontroli str. nr 733-734].

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

II. Wynik analizy przeprowadzonych postępowań administracyjnych:

Podczas dokonywania czynności kontrolnych dokumentację sprawdzono pod względem zasadności przyznawania prawa do świadczenia wychowawczego, prawidłowości przyjmowanych wniosków, kompletowania załączników, terminowości i poprawności wydawania decyzji administracyjnych.

Zasadność przyznawania świadczeń wychowawczych (*legalnie i rzetelnie*):

W kontrolowanym okresie ośrodek przeprowadzał postępowania zgodnie z przepisami prawa. Ustalono, że zgodnie z zapisami art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, we wszystkich kontrolowanych przypadkach zasadnie przyznano prawo do świadczenia wychowawczego – zgodnie z zapisami ustawy do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Została prawidłowo ustalona wysokość należności oraz dokonywano wypłat w prawidłowym okresie. W sposób właściwy zostali objęci *Programem Rodzina 500+* wszyscy rodzice / opiekunowie dzieci, których rodziny nie przekraczały kryterium dochodowego w wysokości określonej przepisami tj. 800,00 zł netto lub 1.200,00 zł netto (jeżeli członkiem rodziny było dziecko niepełnosprawne).

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prawidłowość przyjmowanych wniosków (*legalnie i rzetelnie*):

Zespół kontrolny ustalił, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach postępowanie w sprawie prawa do świadczenia 500+ zostało wszczęte na wniosek strony. Wśród wszystkich 40 kontrolowanych wniosków 17 zostało przekazanych drogą elektroniczną. Wnioski te zgodnie z systemem wskazanym w art. 13 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy rozpatrzone zostały w formie pisemnej.

Przeprowadzona analiza poprawności formalnej wniosków wykazała, że nie brakowało w ich zakresie niezbędnych danych, a pracownicy na stanowiskach urzędniczych: starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych, aspirant pracy socjalnej, referent ds. świadczeń przeprowadzający postępowanie administracyjne wykazywali się starannością na rzecz odebrania od stron wszelkich informacji, potrzebnych przy wydawaniu decyzji administracyjnej. Kierownik odpowiednio nadzorował przeprowadzanie postępowań administracyjnych. Ustalono poprawne oznaczenie wniosków (na wniosku umieszczano oznaczenie jednostki, datę wpływu oraz nadano numer).

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prawidłowość kompletowania załączników do wniosków (kompletność dokumentacji)

(legalnie i rzetelnie):

GOPS w Somoninie samodzielnie pozyskiwał od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, drogą elektroniczną lub drogą pisemną, dane dotyczące:

- osób ubiegających się o świadczenia wychowawcze oraz członków ich rodzin,
- dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych [...] – wysokość dochodu, wysokość składek na ubezpieczenia społeczne, wysokość należnego podatku, a także wysokość składek na ubezpieczenie zdrowotne.

W aktach świadczeniobiorców zostały umieszczone konieczne załączniki, istotne dla rozstrzygnięcia spraw fakty oraz okoliczności, takie jak: świadectwa pracy, wszelkiego typu zaświadczenia o dochodzie, zaświadczenia od pracodawców, dokumenty potwierdzające utratę lub uzyskanie dochodu. Nie stwierdzono braków formalnych odnośnie zaniechania przez pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie spraw czynności związanych z ich uzupełnieniem, czy samodzielnym pozyskaniem lub zweryfikowaniem informacji oraz wezwaniem wnioskodawcy do złożenia dokumentów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Terminowość i poprawność wydawania decyzji administracyjnych *(legalnie i rzetelnie):*

We wszystkich decyzjach administracyjnych data wydania decyzji mieściła się w terminach określonych przez ustawę. Sprawy rozpatrywane były bez zbędnej zwłoki. Nie było zastrzeżeń względem organizacji pracy pracowników na stanowiskach urzędniczych Działu Świadczeń Rodzinnych w zakresie przygotowania projektu rozstrzygnięcia i przedstawienia go Kierownikowi. Postępowania administracyjne były przeprowadzane na bieżąco i systematycznie.

W trakcie kontroli przeanalizowano 40 decyzji administracyjnych. Stwierdzono, iż 39 decyzji administracyjnych zawierało wszystkie elementy wymienione w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks Postępowania Administracyjnego natomiast w 1 decyzji administracyjnej (co stanowi 2,5 % weryfikowanych decyzji) stwierdzono naruszenie tej ustawy dotyczące zawartego w decyzji uzasadnienia. Zgodnie z art. 107 § 1 i w związku z § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks Postępowania Administracyjnego: „Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa”.

Dotyczyło to decyzji GOPS-ŚR.5216.1108.2018-1100 z dnia 27 września 2018 r. oraz wniosku Nr 4830 z dnia 20 sierpnia 2018 roku. Była to decyzja odmowna. Wniosek został złożony na dwoje dzieci w tym jedno, które ukończyło 18. rok życia. Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Uzasadnienie powinno zawierać przyczynę odmowy na dziecko, któremu zgodnie z ustawą nie należy się świadczenie ze względu na ukończenie 18. roku życia.

Ustalono, że za powyższe odstępstwa od stanu pożądanego odpowiedzialny był pracownik opracowujący decyzję.

Pouczono o konieczności dbania o prawidłowe elementy (w szczególności uzasadnienie) w wydawanych decyzjach administracyjnych zgodnie z ustawą – dokonywania należytej staranności i rzetelności w trakcie ich opracowywania [akta kontroli str. nr 273-318].

Odnosnie podstawy prawnej w kontrolowanych decyzjach z mocy art. 27 ust.3 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, powoływanego w podstawie prawnej, decyzje te były natychmiast wykonalne. Decyzje, które zostały podpisane, zawierały akty prawne oraz ich zapisy, określone numerami artykułów.

W 13 decyzjach administracyjnych nr: GOPS-ŚW.153-2019 z dnia 15.05.2019 r., GOPS-ŚW.146-2019 z dnia 08.05.2019 r., GOPS-ŚR.5216.930.2018-922 z dnia 14.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.784.2018-750 z dnia 04.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.183.2018-194 z dnia 05.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.824.2018-790 z dnia 06.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.195.2018-202 z dnia 09.07.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1426.2018-1448 z dnia 28.11.2018 r., GOPS-ŚR.5216.938.2018-912 z dnia 14.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.894.2018-869 z dnia 12.09.2018 r., GOPS-ŚR.5216.845.2018-810 z dnia 06.09.2018 r., GOPS-ŚW.115-2019 z dnia 10.04.2019 r., GOPS-ŚR.5216.956.2018-937 z dnia 17.09.2018 r. w ich podstawie prawnej omyłkowo wskazano upoważnienie Kierownika GOPS do podpisywania decyzji (Upoważnienie nr 4/2016 z dnia 8 marca 2016 r.), podczas gdy decyzje zostały podpisane przez zastępcę Kierownika posiadającego stosowane upoważnienie (Upoważnienie z dnia 1 września 2017 r.), a tym samym w podstawie prawnej winno być wskazane upoważnienie dla zastępcy Kierownika.

Natomiast w wyniku zgromadzonych dokumentów oraz na podstawie ustnych i pisemnych wyjaśnień Kierownika Ośrodka i z uwagi na fakt, zastępcę Kierownika posiadał stosowane upoważnienie, ustalono, że spowodowane to było błędem pisarskim. W związku z tym, opisany wyżej brak staranności nie został zakwalifikowany jako

uchybie [akta kontroli str. nr 1199-1201].

W decyzjach została wyszczególniona informacja w brzmieniu:

„Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczeń takich jak: zmiana liczby członków rodziny, uzyskanie/utrata dochodu, wyjazd członka rodziny poza granicę Rzeczypospolitej Polskiej lub innych zmian mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego osoba uprawniona do świadczenia jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu wypłacającego świadczenie wychowawcze”.

Uzasadnienie prawne odwoływało się do przytoczenia przepisów podstawy prawnej, związanych głównie z kryterium dochodowym, okresem przyznawania i wysokością świadczenia. Uzasadnienie faktyczne (jeżeli była odmowa przyznania świadczenia) zawierało informacje o dochodzie członków rodziny w przeliczeniu na osobę oraz informację, że nie przysługuje świadczenie na pierwsze dziecko, gdyż rodzina przekroczyła kryterium dochodowego.

W 5 decyzjach administracyjnych nr GOPS-ŚR.5216.1330.2018-1321 z dnia 18.10.2018 r., GOPS-ŚR.5216.889.2018-865 z dnia 11.09.2018 r., GOPS-ŚW.146-2019 z dnia 08.05.2019 r., GOPS-ŚR.5216.403.2018-377 z dnia 09.08.2018 r., GOPS-ŚR.5216.1192.2018-1241 z dnia 11.10.2018 r. przy przeliczaniu dochodów wnioskodawców wprowadzono nieprawidłowo dane do systemu, co spowodowało nieścisłości w przeliczeniu dochodów.

W wyniku zgromadzonych dokumentów oraz na podstawie ustnych i pisemnych szczegółowych wyjaśnień Kierownika Ośrodka oraz pracownika zaangażowanego w prowadzone postępowania (przeliczone ponownie dochody), a także z uwagi na fakt, iż korekty nie wpłynęły na wypłatę świadczenia wychowawczego opisany wyżej brak staranności nie został zakwalifikowany jako uchybie [akta kontroli str. nr 1156-1187, 1192-1193, 1194-1196].

W decyzji, w pouczeniu, wnioskodawcy informowani byli o możliwości i terminie złożenia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku za pośrednictwem organu wydającego decyzję, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Nie stwierdzono innych odstępstw od stanu pożądanego z wyjątkiem wydania 1 decyzji administracyjnej naruszając ustawę w zakresie poprawności elementów (uzasadnienia) w wydanej decyzji.

Wobec powyższego, Zespół kontrolny w następujący sposób ocenił wyszczególnione podobszary w ramach przedmiotu kontroli:

- zasadność przyznawania świadczeń wychowawczych – *ocena pozytywna*
- prawidłowość przyjmowanych wniosków – *ocena pozytywna*
- prawidłowość kompletowania załączników do wniosków – *ocena pozytywna*
- terminowość i poprawność wydawania decyzji administracyjnych – *ocena pozytywna z uchybieniem*

Nie stwierdzono innych odstępstw od stanu pożądanego z wyjątkiem wydania 1 decyzji administracyjnej naruszając ustawę w zakresie poprawności elementów (uzasadnienia) w wydanej decyzji.

III. Wpływ Programu Rodzina 500+ na udzielanie świadczeń z pomocy społecznej:

Przeprowadzając kontrolę, przeanalizowano i ustalono, czy wybrani świadczeniobiorcy, którzy otrzymywali zasiłek okresowy, celowy lub korzystali z dożywiania dzieci w szkołach, po przyznaniu prawa do świadczenia wychowawczego *po raz pierwszy* przestali korzystać z systemu pomocy społecznej, czy nadal korzystali ze udzielanego wcześniej wsparcia.

W wyniku przeanalizowania dokumentów wybranych świadczeniobiorców stwierdzono, że:

- w przeważającej ilości tj. w 31 przypadkach, wnioskodawcy przed ustaleniem *po raz pierwszy* prawa do świadczenia wychowawczego nie pobierali świadczeń z pomocy społecznej (zasiłku celowego, okresowego, nie korzystali z dożywiania) i po ustaleniu prawa do 500+ ich sytuacja nie uległa zmianie;
- w 2 przypadkach wnioskodawcy korzystali ze świadczeń z pomocy społecznej (z zasiłku okresowego, zasiłku celowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole), a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ nadal korzystali z tych świadczeń z pomocy społecznej tj.: zasiłku okresowego, zasiłku celowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole;
- w 1 przypadku wnioskodawca korzystał ze świadczeń z pomocy społecznej (dożywiania w formie posiłku w szkole), a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ zwiększył dodatkowo korzystanie z zasiłku okresowego, zasiłku celowego;
- w 1 przypadku wnioskodawca korzystał ze świadczeń z pomocy społecznej (dożywiania w formie posiłku w szkole), a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ nie wnioskował

i zaprzestał korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej;

- w 1 przypadku wnioskodawca korzystał ze świadczeń z pomocy społecznej (z zasiłku okresowego, zasiłku celowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole), a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ zmniejszył korzystanie z zasiłku okresowego (korzystał już tylko z zasiłku celowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole);
- w 1 przypadku wnioskodawca nie korzystał ze świadczeń z pomocy społecznej (z zasiłku okresowego, zasiłku celowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole), a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ rozpoczął korzystanie z zasiłku okresowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole;
- w 1 przypadku wnioskodawca korzystał ze świadczeń z pomocy społecznej (z zasiłku okresowego, zasiłku celowego oraz dożywiania w formie posiłku w szkole), a po ustaleniu prawa do świadczenia 500+ przestał korzystać ze świadczeń z pomocy społecznej [akta kontroli str. nr 1140-1144].

W wyniku przeprowadzonej analizy skontrolowanej próby (nie uwzględniono 2 rodzin, które otrzymały decyzję odmowną, czyli brano pod uwagę 38 rodzin), ustalono, że w przypadku 33 rodzin wypłata środków z „Programu” nie wpłynęła na udzielanie wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej - (co stanowi 86,84% (33/38) z weryfikowanych 38 spraw zakończonych przyznaniem świadczenia 500+ przynajmniej dla jednego dziecka z wniosku). Natomiast w przypadku 3 rodzin, w okresie od pierwszego ustalenia 500+ dla rodzin, zaprzestano lub zmniejszono korzystanie z wsparcia wynikającego z pobierania świadczeń z pomocy społecznej (co stanowi 7,89% (3/38) z weryfikowanych 38 spraw zakończonych przyznaniem świadczenia przynajmniej dla jednego dziecka z wniosku).

Natomiast w przypadku 2 rodzin, w okresie od pierwszego ustalenia 500+ dla rodzin, zaczęto korzystać lub zwiększono wsparcie wynikające z pobierania świadczeń z pomocy społecznej (co stanowi 5,26% (2/38) z weryfikowanych 38 spraw zakończonych przyznaniem świadczenia przynajmniej dla jednego dziecka z wniosku).

IV. Dane statystyczne przekazane przez Jednostkę kontrolowaną.

Gmina Somonino jest gminą wiejską w powiecie kartuskim i dzieli się na 16 sołectw. Na podstawie informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka łączna liczba mieszkańców Gminy Somonino według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 10.626 osób (tj.

5.348 mężczyzn oraz 5.278 kobiet), z tego **2.947** dzieci w wieku do 18 roku życia.

Zgodnie z założeniami programu kontroli należało ustalić:

1. Udział pierwszych dzieci, na które zostało przyznane świadczenie, wśród wszystkich dzieci, których rodzice/opiekunowie uzyskali prawo do wypłaty środków na okres świadczeniowy 2018/2019.
2. Procent nierozpatrzonych wniosków w stosunku do wszystkich złożonych wniosków na okres świadczeniowy 2018/2019.

Odnosząc się do pkt.1 oraz opierając się na oświadczeniach złożonych przez Kierownika Ośrodka, ustalono, że liczba dzieci objętych wsparciem 500+ w kontrolowanym okresie wynosiła 2.080 dzieci, natomiast liczba pierwszych/jednych dzieci objętych świadczeniem w kontrolowanym okresie wynosiła 1.245 dzieci, co stanowi **59,86%** z 2.080 ($1.245/2.080$) wszystkich dzieci objętych świadczeniem wychowawczym.

Zgodnie z wytyczną Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w przypadku, w którym procent udziału pierwszych dzieci przewyższałby średnią określoną na poziomie 37%, należało ustalić przyczyny tego stanu faktycznego. W kontrolowanej gminie Somonino procent udziału pierwszych dzieci przewyższał tę średnią, w związku z czym zachodziła potrzeba uzasadnienia tego stanu. W związku z tym Pani Kierownik złożyła oświadczenie o treści: ilość rodzin objętych wsparciem na pierwsze dziecko w okresie zasiłkowym 2018/2019. Ilość ta wynikała z faktu, że gmina Somonino to gmina położona na terenie wiejskim gdzie wiele rodzin utrzymywało się tylko i wyłącznie z pracy na niewielkich gospodarstwach rolnych, które dawały znikomy dochód. Duża część mieszkańców utrzymywała się z turystyki (Gmina położona na terenie Parku Krajobrazowego), co dawało dochody jedynie sezonowe. Na terenie Gminy nie funkcjonowały żadne duże zakłady produkcyjne, dominowały małe i mikroprzedsiębiorstwa. Dużym problemem było znalezienie zatrudnienia dla kobiet, co spowodowane było słabą komunikacją publiczną, a tym samym utrudnieniem w dotarciu do pracy poza miejscem zamieszkania.

Świadczenie wychowawcze w okresie zasiłkowym 2018/2019 obejmowało **70,58%** ($2.080/2.947$) wszystkich dzieci zamieszkujących na terenie gminy Somonino.

Natomiast odnosząc się do pkt. 2 należy zaznaczyć, że ilość wszystkich wpływających wniosków wynosiła 1.286 wniosków (łącznie z wnioskami dotyczącymi koordynacji, wnioskami dotyczącymi decyzji zmieniającej), w tym w formie papierowej 1.074 wniosków oraz formie elektronicznej 212 wniosków.

Nie rozpatrzono 26 wniosków, co stanowiło **2,02%** (26/1.286) wszystkich wniosków złożonych o świadczenie wychowawcze.

Wynikało to z przekazania wniosków wg właściwości miejscowej ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy oraz przesłania do Wojewody Pomorskiego do Oddziału Koordynacji Świadczeń Rodzinnych i Wychowawczych (wnioski oczekują na rozpatrzenie) [akta kontroli str. 733-734].

V. Tryb przyjmowania wniosków, wydawania decyzji oraz wypłaty świadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie w okresie zasiłkowym 2018/2019 miał siedzibę w budynku Urzędu Gminy w Somoninie, ul. Ceynowy 21.

W okresie zasiłkowym klienci ośrodka byli przyjmowani w godzinach jego pracy tj.: poniedziałek, wtorek i czwartek 7:30 – 15:30, środa 7:30 – 16:30, piątek 7:30 – 14:30.

Informacja o siedzibie Jednostki, godzinach pracy zamieszczone były na: stronie internetowej Urzędu Gminy Somonino, na stronie BIP, tablicy ogłoszeń w siedzibie ośrodka.

Klienci ośrodka mieli możliwość składania wniosków w sposób:

- ✓ bezpośredni w siedzibie ośrodka zarówno w dziale świadczeń, jak i kancelarii podawczej Ośrodka,
- ✓ pośredni za pomocą poczty, kuriera lub innej osoby dostarczającej wniosek,
- ✓ elektroniczny za pomocą systemu Empatia.

Od 1 stycznia 2018 roku w Ośrodku obowiązywał elektroniczny dziennik podawczy. Wnioski były składane bezpośrednio i pośrednio, a pracownik obsługujący kancelarię rejestrował je w systemie eKancelaria. Kierownik ośrodka lub osoba do tego upoważniona dokonywała elektronicznej dekretacji wniosku do pracownika merytorycznego. Pracownik merytoryczny odbierał wniosek, wczytywał go do systemu 500+, przeprowadzał analizę i weryfikację, sporządzał decyzję, którą zatwierdzał Kierownik. Następnie pracownik merytoryczny przekazywał oryginał decyzji klientowi za pośrednictwem listu ZPO lub osobistego potwierdzenia odbioru w siedzibie ośrodka, a jej kopię zamieszczał w aktach sprawy. Realizacja świadczeń następowała zgodnie z deklaracją klienta odnośnie postaci wypłat tj.: w kasie Urzędu Gminy, na konto bankowe lub przekazem pocztowym [akta kontroli str. nr 270].

W okresie świadczeniowym 2018/2019 wsparcie dla rodziny w postaci świadczenia

wychowawczego było wypłacane w formie pieniężnej. Świadczenia w formie rzeczowej nie były realizowane z uwagi na brak potrzeby zamiany świadczenia. Pracownicy ośrodka tj. pracownicy socjalni i asystenci rodziny w przypadku podejrzenia bądź ryzyka marnotrawienia świadczenia podejmowali niezwłocznie działania, trening z zakresu prawidłowego gospodarowania budżetem domowym – co przynosiło pozytywne efekty [akta kontroli str. nr 733-734].

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych Zespół kontrolny zweryfikował na podstawie karty świadczeń osoby terminowość dotyczącą wypłacanych świadczeń wychowawczych dla poszczególnych wnioskodawców w badanej próbie. Kontrola terminowości przekazania należności stronom nie wykazała opóźnień. Terminy określone przez wiążące przepisy prawne, w tym art. 21 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zostały zachowane [akta kontroli str. nr 1060-1137, 1189-1191].

**Stwierdzone
nieprawidłowości**

Zakres nieprawidłowości: w 1 z 40 decyzji

**administracyjnej stwierdzono naruszenie ustawy
dotyczące zawartego w decyzji uzasadnienia.**

Zgodnie z art. 107 § 1 i w związku z § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks Postępowania Administracyjnego: „Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa”. Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 z późn. zm.) świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, do ukończenia przez dziecko 18-tego roku życia.

Dotyczyło to decyzji GOPS-ŚR.5216.1108.2018-1100 z dnia 27 września 2018 r. oraz wniosku Nr 4830 z dnia 20 sierpnia 2018 roku.

Była to decyzja odmowna. Wniosek został złożony na dwoje dzieci w tym jedno, które ukończyło 18. rok życia.

	Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci świadczenie wychowawcze przysługuje osobom, do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Uzasadnienie powinno zwracać przyczynę odmowy na dziecko, któremu zgodnie z ustawą nie należy się świadczenie ze względu na ukończenie 18-tego roku życia. Przyczyny: nieprawidłowa interpretacja Ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego w związku z ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci lub brak rzetelności i staranności w wykonywaniu zadania. Skutki: naruszenie obowiązków wynikających z Ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego w związku z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Osoby odpowiedzialne: Kierownik jednostki kontrolowanej, pracownik prowadzący postępowanie administracyjne i opracowujący decyzję administracyjną.
Ocena kontrolowanej działalności	Analiza przedłożonej dokumentacji, złożonych oświadczeń oraz uzyskanych informacji wykazały, że GOPS w Somoninie realizuje zadania wynikające z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w sposób prawidłowy. Przedmiotową działalność Zespół kontrolny ocenił pozytywnie z uchybieniem.
Zalecenia / Wnioski Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, zalecam dochowywanie wszelkiej staranności i rzetelności w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych w szczególności przy opracowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych (zawieraniu w nich odpowiedniego uzasadnienia zgodnie z ustawą). Proszę o przedstawienie w terminie 30 dni od daty niniejszego dokumentu informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania.	

Pouczenie:

Informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA POMORSKI

Dariusz Drelich